

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan svečer izveniši nedelje in praznika ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko dežele na vse leto 25 K, na pol leta 13 K, na četr leta 6 K 50 h, na en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 26 K, na pol leta 12 K, na četr leta 5 K, na en mesec 2 K. Kder hodi sam ponj, plača na vse leto 22 K, na pol leta 11 K, na četr leta 5 K 50 h, na en mesec 1 K 90 h. — Za Nemčije celo leto 28 K. Za vse druge dežele in Ameriko na leto 30 K. — Na naročbo brez istosobne vspešljivosti naročnine se ne ostra. — Za ostanila se plačuje od peterostopne pošti-vrste po 14 h, če se ostanila tiska enkrat, po 12 h, če se tiska dvakrat in po 10 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Recepti se na vračajo. — Uredništvo in upravitelstvo je v Knafljovih ulicah št. 5. — Upravitelstvo naj se blagovoljivo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila, št. j. administrativne stvari.

Uredništvo telefon št. 84.

Posamezne številke po 10 h.

Upravitelstvo telefon št. 85.

Z razpetimi jadr.

(Dopis z Goriškega.)

V svoji 184. številki je označil v daljši notici »Slovenski Narod« goriškega knezonadškofa dr. Sedeja kot najboljšega učenca Jegličeve šole, pri tem pa obrazložil namene klerikalne stranke na Goriškem, ki se zrealizirajo iz že takrat omenjene okrožnice goriškega nadpastirja na njegove duhovnike. Nadškof sam je stopil s to okrožnico v službo politične stranke, in izigral svojo moč in svoj vpliv na svoje podložnike - duhovnike, ki so ga hoteli ubogati, mlajši, da čim preje dobe za svoje vzorno delovanje za klerikalno stranko kako mastno službo blizu mesta, starejši pa, da ne padejo v nemilost pri svojem predstojniku, ki bi jih lahko v nasprotnem slučaju prestavil in selitev na stara leta je zelo neprijetna. Začeli so delovati za »ljudski blagor« in za vero po navodilih škofa. Z nervozno hitrico so ustanavljali posojilnice, kmetijske zadruge in izobraževalna društva. Prav nič se niso informirali, je-li posojilnica na pravem mestu ali ne, je-li zagotovljen njej obstanek ali ne, kar čez noč so hoteli izvršiti »migljaje« iz nadškofijske palače in slepa strankarska strast jih je celo tako daleč zapeljala, da so ustanovili v nekem županstvu v Brdih zraven že obstoječe klerikalne posojilnice še dve drugi posojilnici. Ali ne uvidevajo, da se taki nepremišljeni in lahkomišelnji koraki lahko maščujejo? Sicer oni ne bodo trpeli, trpel bo — kmet! Istotako je bilo z izobraževalnimi društvi. Kako hvaležen bi jim bil narod, ako se bi lotili res pravega izobraževalnega dela, posebno še, ker je goriško ljudstvo tako dovzetno za izobrazbo! Toda pri celem izobraževalnem delu imajo klerikalci in v prvi vrsti duhovniki edino le stranko pred očmi. Ali naj se mogoče imenuje to izobrazbo, da se nudi po klerikalnih društvih samo »Primorski List«, »Bogoljub« in »Domoljub« bralcem v čtivo? Ljudstvo naj bere vse, samo naj si izbere po svojem razumu pravo stališče; z enostranskim čtivom se pa ne izobrazuje ljudstva, pač pa se ga fanatizuje. Ej, klerikalci že vedo, zakaj zapovedujejo in priporočujejo branje samo svojega časopisa, ker vedo, da izgube vse, ako bi se ljudstvo oprijemalo tudi drugih listov, ker spoznali bi in začeli razločevati temo od luči. Celo skioptikon izvršuje le tendenciozno klerikalno politiko ter pelje gledalce samo v Rim in v Vatikan. — Take sadove je obro-

dila okrožnica nadškofa dr. Sedeja. Klerikalni listi ga sicer branijo, da izvršuje svojo dolžnost, toda ali je to njegova dolžnost, da se je vrgel v klerikalno stranko ter jo podpira na vseh koncih in krajih? Ali bi ne bilo bolje, da bi se ravnal po zgledu Kristusovem ter skušal dovesti ovce, ako bi se res katera izgubila, nazaj k čredi, ne pa peljati ostalo čredo na taka pota in v take kraje, da ne more izgubljena ovca nazaj k čredi? Ali bi ne bilo bolje, da bi nadškof proučil vzroke mržnje ljudstva do nekaterih duhovnikov ter spoznal, da je temu največ kriva zloraba spovednice in prižnice v strankarske namene? Ali sta bila mogoče izobčena dalmatinski škof Carev in kremonski škof Bonomelli, ki sta spoznala v pravem pomenu besede svoje dolžnosti in svojo odgovornost kot dušna nadpastirja? Prvi je rekel svojim duhovnikom v pastirskem pismu: »Držite se svoje vesti, ali nobene stranke.« drugi pa: »Duhovnik v pravem Kristusovem duhu je mož miru in oče vseh. Zato naj ne podpira te ali one stranke, ker dušni blagor tega ne dovoljuje in njegov dušnopastirski in očetovski poklic se ne more nikakor ne strinjati s takim postopanjem.« — Iz tega je razvidno, kako prevladujejo koristi stranke, kako delajo naši višji pastirji, ko zahtevajo od svojih duhovnikov, da morajo vero reševati potom posojilnic. Klerikalna stranka jim je vse, to pa, za kar so poklicani delovati med ljudstvom — nič. Z razpetimi jadrji hoče peljati nadškof dr. Sedej goriško ljudstvo v gospodarsko odvisnost in v duševno temo klerikalne stranke, spreten krmar je, zanesljivji so njegovi veslači, toda ali je tudi tako varno in zanesljivo morje, ali so tudi vetrovi tako ugodni, to je drugo vprašanje!

Pomiloščenje povodom cesarjevega jubileja.

Dunaj, 17. avgusta. Justični minister dr. Klein je prejel sledeče cesarjevo lastnoročno pismo: »Ljubi dr. Klein! V letu, ko mi spomin na nastop vlade pred 60 leti prinaša toliko dokazov ljubezni in vdanosti mojih narodov, hočem se spomniti tudi nesrečnikov, ki so se pregrešili proti državnim postavam ter zapadli kaznovanju pravčnosti. Sprejdem tedaj vsem osebam, ki so bile pred razglasitvijo tega pomiloščenja pravomočno obsodene zaradi hudodelstva razžaljenja veličanstva ali zaradi razžaljenja članov cesarske rodbine, še ne prestano kazen ter odredim, da zaradi teh hudodelstev,

ako so se zgodila pred določenim dnem, se ne uvede kazensko postopanje ali pa se že uvedeno ustavi. Nadalje opustim vse kazni, ki so se izrekle od kazenskih sodišč pred dnevom razglasitve tega pomiloščenja in ako kazni ne presegajo dveh tednov, oziroma 150 K, in ako te osebe dosejajo še niso bile kaznovane. Ako se kazni poleg zapora glasi tudi na denarno globo, se kazni opuste, ako zapor in spremenitev globe v zaporno kazni ne znašate skupno več kot dva tedna. Nadalje spregledam vsem osebam, ki so bile pred dnevom razglasitve pomiloščenja pravomočno obsodene na zapor ali ječo ne več kot tri mesece, ako poprej še niso bile kaznovane, vse pravne posledice te obsodbe, kakor nezmožnost doseči vsled obsodbe gotove pravice, službe, kakor tudi izguba volilne pravice v javnih zastopih.« — Nadalje navaja akt po imenih 562 oseb, katerim se opusti kazni, in 190 oseb, katerim se spregleda globa.

Zopet jugoslovanski ministar.

Zagreb, 17. avgusta. Hrvaški časopisi se znova bavijo z vestmi, da bo pri predstojeci preosnovi ministrstva poklican v ministrstvo tudi zastopnik Jugoslovancev sporazumno z »Jugoslovansko zvezo« in »Slovenskim klubom«. Novo ministrstvo se razdeli v slovensko in hrvaško sekcijo; vsaki sekciji bo načeloval šef dotične narodnosti. In sicer dobe Jugoslovanci svojega ministra v slučaju, ako bo za podpredsednika državnega zbora izvoljen mesto Slovenca kak Italijan ali Malorus.

Prestolonaslednik za katoliško vseučilišče.

Solnograd, 17. avgusta. Prestolonaslednik nadvojvoda Fran Ferdinand je zadnje čase opetovano obiskal Solnograd ter si v spremstvu višjega uradnika deželne vlade ogledoval razne večje hiše po mestu. V začetku se je mislilo, da si išče nadvojvoda primerno hišo za poletno bivanje, kar pa se je takoj poluradno zanikalo. Sedaj je znano, da išče prestolonaslednik primerno hišo, ki jo želi pokloniti klerikalcem za katoliško vseučilišče.

Dalmatinski deželni zbor.

Zader, 17. avgusta. Dalmatinskemu deželnemu zboru je potekla doba že 23. junija, vendar še vedno niso razpisane nove volitve. V političnih krogih so uverjeni, da bo še sedanjí deželni zbor na jesen sklican

h kratkemu izrednemu zasedanju, da se mu predloži od osrednje vlade za-vrnjena volilna reforma z zahtevanimi spremembami. Ako deželni zbor sprejme tako spremenjeno volilno reformo kakor jo želi osrednja vlada, se razpiše nove volitve že na podlagi nove volilne reforme.

Srbija in Turčija.

Belgrad, 17. avgusta. Na interpelacijo naprednjaka Novakovića, kako stališče namerava zavzeti srbska vlada napram dogodkom na Turškem, je odgovoril minister zunanjih del Milovanović, ako se bo reformna akcija nadaljevala, je zagotovljeno, da se raztegne tudi na vilajet Kosovo. Sploh pa je opravičeno upanje, da bo prizadevanje za stalno ustavno razmerje na Turškem imelo uspeh. — Interpelant Novaković je odgovoril, da bo srbski narod obnovitev turške ustave smatral za sklenitev miru šele tedaj, ako bo nova turška vlada srbskemu prebivalstvu na Turškem zagotovila enakopravnost z drugimi kristjanskimi narodi in mohamedani tako v cerkvenem, kakor tudi v narodnem oziru. Interpelant je predlagal, da skupščina naroči vladi, naj ne zamudi nobene prilike, varovati srbske interese v turških provincijah. Poslanec Marinković je izjavil, da je minister zunanjih del prehud optimist. Albanci so velika nevarnost za ustavno življenje na Turškem.

Dogodki na Turškem.

Program nove vlade.

Carigrad, 17. avgusta. Turško časopisje je priobčilo program nove vlade. Program pravi, da so se morale vse naredbe in instrukcije, ki imajo sicer veljavo zakonov, a nasprotujejo duhu ustave, proglasiti za neveljavne. Da se izboljša državno finančno stanje, se namerava število uradnikov zmanjšati, a neprimerno visoke plače reducirati. Najeti pa bo treba tudi manjša posojila. Nova vlada misli na pomnožitev državnih dohodkov, ne da bi se uvedli novi davki. Predvsem je treba reformirati sedanje davke, izboljšati zistem pobiranja davkov, obnoviti trgovinske pogodbe ter poiskati sredstev za gospodarsko povzdigo dežele.

Nagla smrt ministra.

Vojni minister maršal Redžeb paša je nagloma umrl. Zdravniki so konstatirali angino. Da se javnost pomiri, je sultan ukazal truplo raztelesiti. Začasno vodstvo vojnega ministrstva je prevzel divizijski general Nizami paša.

Novi parlament.

bo zboroval kakor pred 30 leti v veliki dvorani justičnega ministrstva. Ta dvorana je bila od takrat zaklenjena ter je vsa oprava zgnila in splesnila, da bo vse treba novo nabaviti. Vlada je v hudi zadregi glede parlamentarnega jezika. Ustava namreč zahteva, da morajo vsi poslanci znati turško, toda v državi so velike provincije, kjer se govori le arabsko.

Korupcija kamarile.

Bivši artilerijski minister Zeki paša, ki je kot vohun sultanov in kamarile sedel v ministrskem svetu, a sedi sedaj v zaporu, si je na krivičen način nakupil ogromno premoženje, tako da so v Peri in Galati cele ulice njegove. Pri sedanjem preiskovanju knjig se je dognalo, da mu je pri teh sleparijah šel na roko tudi bivši vakufski minister Turkan paša, ki je bil določen za poslanika v Petrogradu, a vsled odkritega škandala ostane doma. Turkan paša je namreč na ukaz kamarile prepustil Zeki paši za 3 milijone vrednega cerkvenega premoženja za 4340 funtov, a še od te vsote je Zeki paša plačal komaj desetino.

Višja duhovščina je povsod enaka.

Višja duhovščina, tako armenska kakor pravoslavna in židovska, nasprotuje svobodi, ki jo je prinesla ustava. Dosedaj je bila namreč višja duhovščina edini posredovalec med sultanom in ljudstvom, a žela je nagrade od sultanove vlade in vernikov. Taki gloriji je sedaj konec, ko bodo narodni zastopniki prevzeli vlogo posredovalcev v parlamentu. To peče višjo duhovščino, da se povsod punta ter nasprotuje.

Emancipacija turškega ženstva.

Odkar je proglašena ustava, je bilo že več večjih ženskih shodov, na katerih so odlične dame govorile za enakopravnost ženske z moškimi. Te dni je bil shod v letovišču ob Marmarskem morju. Predsedovala je žena Hazamedin paše. Govornice so zahtevale, naj se takoj odpravi zagrijanje ženskih obrazov in starodobna obleka, ki pači oblike. Nastopile so tudi govornice za enoženstvo.

Državna zarota na Haitu.

London, 17. avgusta. Vlada na Haitu je odkrila novo državno zaroto. Zapri so nad 200 oseb, med njimi tudi mnogo Evropejcev. Nad celim okrajem Port au Prince je proglašena vojno stanje.

LISTEK.

Ada.

(Spisal F. Mrak)

(Dalje.)

Mesesnel ml. je poznal svojo sestro in je vedel, da s paznimi pogledi zasleduje njegova prizadevanja pri gospe Katarini. Vedel je tudi, da bo Berta izginila iz sobe in Ado se bo potegnili, čim spozna, da je prišel trenotek, ko je treba storiti odločilen korak, namreč preiti od običajnih pozornosti k jasnim besedam. Sodil je celo, da bo Berta kot ženska boljše uganila, kdaj pride ta trenotek in se je vsled tega popolnoma nanjo zanašal.

Kakor je pričakoval, tako se je tudi zgodilo. Naenkrat je Berta po večerji začutila nujno željo, obiskati z Ado svojo znanko in informatorico o življenjskih skrivnostih, gospo Mino. Sicer je gospa Katarina zelo vneto ugovarjala, ker svojih gojenk ni hotela spremiti k tej gospe nedvomljive preteklosti in tudi Ada se je dolgo branila, a naposled je vendar obveljala volja trmoglave Berte, čeprav le vsled tega, ker starega Me-

sesnela slučajno ta večer ni bilo doma.

Gospa Katarina in Mesesnel ml. sta ostala sama v jedilnici. Ivan je čutil, da je treba to redko priliko toliko hitreje izkoristiti, ker se mu je zdelo, da je gospa Katarina nekam nervozna. Tolmačil si je to nervoznost tako, da gospa Katarina komaj čaka na njegovo ljubezensko razodetje, boječ se, da bi se Berta in Ada znali prežgodaj vrniti. Kajti, da gospa Katarina ni krepotna, o tem ni kar nič dvomil od trenutka, ko je izvedel, da ima skrivno znanstvo z baronom Herbertom. Zbral je ves svoj pogum in začel svoje naskoke.

»Lepa gospa,« je dejal z nekako frivolnim naglasom, a jako toplim tonom, »nikar se ne čudite, če vam nekaj razodenem. V kratkem času se je v meni izvršila velika sprememba. Saj ste morali nekaj tega opaziti tudi vi. Prej sem prihajal le redkokdaj sem. Sicer imam očeta in sestro in tudi sestrično prav rad, a obiskoval sem jih vendar le redkoma. Šele zdaj nekaj časa se čutim res srečnega, če se morem tu muditi.«

»Vidite, da je res, kar vedno pravim,« je smehljaje vzkliknila gospa Katarina. »Vsak človek je z nevidnimi vezmi navezan na svojo domovino in na svojo rodovino. Tudi če jih skuša pretrgati, se mu to nik-

dar ne posreči. Vaša rodovina se lahko veseli, da ste se kakor nekaj izgubljeni sin k njej vrnili.«

»To je prav lepo povedano — toda kaj pa, če bi vendar ne bila ljubezen do rodovine, ki je povzročila to premembo v meni,« je vprašal Ivan in zaljubljen pogledal svojo lepo sosedo.

Toda gospa Katarina ni hotela razumeti tega gorečega pogleda, nego je hladno odgovorila:

»Potem vam ne morem ničesar reči, ker mi je vaša prememba neumljiva.«

Nekaj trenutkov je nato vladala v sobi tiho.

»Če prav preudarim vaše besede,« je z novim pogumom začel Ivan, »utegne biti v njih vendar nekaj resnice. Priznam namreč, da je človeku prirojeno neka nagnenost do rodbinskega življenja. Človek ni ustvarjen, da bi živel sam zase. Vsakdo hrepeni, da dobi družico, ki je ljuba njegovemu srečju.«

Ta nepričakovani naskok je gospo Katarino vendar spravil iz ravnovesja. Začela je brez potrebe pospravljati na mizi stoječe posode in krožnike, da bi jih odnesla iz sobe.

»Ali me hočete samega pustiti,« je vprašal Ivan. »Česa se bojite, gospa!«

»Ničesar se ne bojim,« je pono-

sno in samozavestno odgovorila gospa Katarina in postavila nabrane posode zopet na mizo. »Proketo je ošabna ta beraška vzgojiteljica,« si je mislil Ivan Mesesnel mlajši in obšla ga je nevolja, da pot do sreča gospe Katarine še ni tako uglašena, kakor si je domišljeval. Spoznal je, da je treba postopati previdnejše. Napravil je zopet melanholičen obraz, ker je vedel, da mu dobro pristojna in ga dela interesantnega in zavzdušnil, kakor da mu leži kdo ve kaj na srečju.

»Trdo govorite z mano, ljuba gospa,« je rekel, »pač ker vam je moje dosedanje življenje neznano.«

»To se pač ob sebi umeje, da mi vaše življenje ni znano, saj si vendar ne bom dovolila, ljudi o tej stvari izpraševati.«

»Žal mi je sedaj, da vam moja sestra ni ničesar zaupala — morda bi me potem ugodneje sodili.«

»Oprostite gospod — jaz sem pri vašem očetu v službi in nimam pravice, delati si sodbje o članih te rodovine. Ko bi jih ne mogla spoštovati, bi pač ne ostala v hiši.«

Ivana je začela prevzemati nepotrpežljivost, da zadene, naj se približa od katerekoli strani, povsod na ta hladni ponos. Tega nikakor ni pričakoval in na tihem si je rekel, da gospa, ki se skrivaj z baronom Her-

bertom tika, pač nima vzrokov, strune tako napejati. V svoji brezobraznosti, bi ji bil najraje očital njeno sumljivo znanje z baronom Herbertom, a gospa Katarina se je vedla napram njemu tako dostojanstveno, da le ni našel poguma izgovoriti, kar je imel na jeziku.

»Bodite prepričani, gospa,« je s prisiljenim mirom zopet začel Ivan, »da znam v polni meri ceniti to izjavo, a zdi se mi, da vendar nekoliko pretiravate.«

»Pretiravanje ni moja navada, gospod Mesesnel.«

»Pač, pač, gospa. Gotove stvari umeje dama, kakor ste vi, tudi če so le na pol označijo. Ko sem rekel, da se mi gabi moja osamljenost in da nečem več sam biti, ste me vendar morali razumeti.«

Gospa Katarina se je vzravnala, kakor bi se hotela pripraviti za odločilno borbo. Prekrižala je roki na prsih in se z nekoliko temnim pogledom obrnila k svojem nadležnemu čestilec.

»Če se čutite osamljenega in vam je to neprijetno, potem je vendar samo od vas odvisno, da napravite temu konec,« je s trdim glasom rekla Katarina. »Kdor noče več samee biti, se v Trstu pač lahko oženi.«

(Dalje prihodnj.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 18 avgusta.

Klerikale in »Svobodna Misli« Slovenska sekeja »Svobodne Misli« je naznanila po časopisih, da priredi dne 7. septembra t. l. v Ljubljani prvi sestanek slovenskih svobodnomislecev. Ta vest je naše klerikalce, ki so v silnem strahu pred vsakim svobodnim vetričem, silno razburila in njih glasilo »Slovenec« je jelo bljuvati ogenj in žveplo na prireditelje, ki so toli drzni, da si upajo brez dovoljenja častite »Slovenceve« gospode, v Ljubljani sklicati na zapadni shod tiste Slovence, ki so se otesli spon starih predsodkov ter stopili v vrste bojevnikov za svobodno vest in prepričanja. Značilna je ta gonja klerikalcev in njihovega časopisja proti svobodnomiselnemu gibanju, saj izpričuje jasno, da klerikalci že sami čutijo, da sloni njihova moč na trhljih nogah in da zadostuje že lahek vetrič, da se ogromna zgradba klerikalizma podere v prah. Klerikale tako radi naglašajo, da stoji za njimi trdno kot skala vse slovensko ljudstvo, poudarjajo, da vztraja to ljudstvo neomajno in zvesto na njihovi strani baš zaradi tega, ker ga v boju krepe sveta katoliška načela, ki so nepremagljiva, a vendar jih objame že strah in groza ob sami vesti, da prirede pristasi »Svobodne Misli« svoj sestanek v Ljubljani. Čemu ta trepet, čemu ta strah, če je dobro slovensko ljudstvo tako trdno v svojem katoliškem prepričanju, da je ni moči, ki bi je omajala v njem? Ako je res, da so v »Svobodni Misli«, kakor vedno in vedno zatrjuje »Slovenec«, zbrani sami ničvredneži, izmečki človeštva, anarhisti in druga takšna sodrga, ki gotovo ne more imeti božjega blagoslova, kako je mogoče misliti, da bi takšna družba, ako res zasleduje tako pogubne smotre, mogla usodopolno vplivati na verni naš narod ter mu z enim samim svojim sestankom odvzeti vse njegove stare ideale, vse njegove verske svetinje? Če je naše ljudstvo v resnici tako trdno v svojem verskem prepričanju, da ga ne omaja v njem nobena sila, potem slikajo klerikalci hudiča na steno, ki ga ni, ako pa je vera, ki jo vevlja duhovščina ljudstvu, vsled enega sestanka svobodnomislecev res v taki nevarnosti, da je treba proti temu sestanku mobilizirati pekeli in hudiča, potem je to-le dokaz, da dejansko sloni vera, ki je baje edino prava in zveličavna, na tako slabih temeljih, da jih lahko podere že najneznatnejši pih. Ako je tudi res, da so svobodnomisleci v zvezi s peklom, čemu se jih klerikalci boje? Ali sami ne verujejo v ono, kar je pisano, da cerkve alias klerikalizma celo »peklenška vrata« ne bodo premagala?

Radi slovanske razstave v Moskvi. Poslanec in župan Ivan Hribar je sklical 15. t. m. v Kranj sestanek zastopnikov slovenske industrije in veleobrti iz Kranjske v svrhu, da se dogovore glede osnutka centralnega slovenskega odbora za vse-slovensko razstavo v Moskvi. Tega sestanka se je med drugimi udeležil tudi sodni nadsvetnik Višnikar iz Ribnice. Župan Hribar je v svojem odprtem govoru naglašal, da je ideja za prireditev vseslovenske razstave v Moskvi sprožil knez Trubeckoj ob času, ko je slovanska delegacija bivala v Petrogradu in da je to idejo radostno pozdravila tudi ruska vlada, ki je po ministrskem predsedniku Stolypinu izjavila, da bo ruska vlada rade volje financirala to podjetje. O vprašanju razstave v Moskvi se je podrobno razpravljalo na praški slovanski konferenci, na kateri se je tudi sklenilo, da se ima vseslovenska razstava v Moskvi prirediti najkasneje do 1. 1915. in da se imajo po vseh slovanskih zemljah nemudoma osnovati pripravljalni odbori za to razstavo. Nalogo, da osnuje slovenski pripravljalni odbor, je prevzel govornik. Kazalo bi osnovati centralni odbor v Ljubljani s pododbori na Štajerskem, Koroškem, Goriškem in v Trstu. Te pododbore bodo po njegovem posredovanju osnovali dr. Rybar v Trstu, Andrej Gabršček na Goriškem, dr. Kukovec in dr. Rosina na Štajerskem in dr. Ferdo Müller na Koroškem. Po govornikovem mnenju bi bilo treba v centralni odbor izvoliti 24 članov. — Po kratkem razgovoru se je sklenilo izvoliti 5 članov, ki imajo po možnosti sklicati vse interesente na nov sestanek, na katerem se ima izvoliti glavni odbor. V ta odtok 5 članov so bili izbrani Ivan Hribar, Dragotin Hribar, Ivan Knez, Josip Lenarčič in dr. Fran Windischer. Na predlog sodnega nadsvetnika Višnikarja se sklicje sestanek, na katerem se ima izvoliti glavni slovenski odbor za vseslovensko razstavo v Moskvi, dne 8. septembra, na dan kongresa slovanskih časnikarjev v Ljubljani.

Zlet gorenjskih sokolskih društev v Kranju in »Slovenec« O tem

zletu je prinesel »Slovenec« »strokovnjaško« poročilo v posebnem članku! Izšlo je to poročilo iz čukarskih krogov, treh fantetov, ki so se na »Slovenceve« stroške pripeljali v Kranj. Pravijo, da se jim ni nič kaj dobro godilo. Ljudje so jih po strani gledali, tudi »izrazili« so »padali« po njih, posledica tega pa bo, da bomo »kmalu (!) nosili liberalizem sokolstva, poginjenega!! — na sulici, kajti v boju zoper naše (klerikalne) telovadce že vidno (!) omaguje (!)« To se pravi z drugimi besedami, da je bil sokolski zlet v Kranju zadnji zlet slovenskih Sokolov in da nam »Čuki«, ki so nam vzeli zunanost sokolske obleke, dejansko vzamejo našo sokolsko obleko! Saj to je tudi čisto prav! Mi je ne potrebujemo, če že »poginjamo« — jako estetičen klerikalni izraz! — in prihodnost ima samo čukarji! Tako je in nič drugače! Tako je določil Pavline, in tega ne izpomeni nihče. »Mi ne moremo biti zadovoljni s tem, kar smo videli na zletu gorenjskih Sokolov«, piše, iz česar seveda sledi, da je slovensko sokolstvo zapisano smrti. — Če se pa pravzaprav natančno pomisli, je bil pa v soboto v Kranju »en prav velik špas«, nekaj Sokolov se je pripeljal, nekaj narasčaja je bilo, »proste vaje« so se izvajale brez vsakega taktika, »vse je bilo zmešano«, »telovadba narasčaja je pokvarila celoten vtisk«, »vaje na orodju so se izvajale pod vsako ceno.« To so najbujnejše cvetke »strokovnjaške« kritike. Kritizirajo sokolstvo in telovadbo ljudje, ki še pojma nimajo ne o sokolskih idealih, ne o telovadbi, ljudje, ki bruhajo jezo, če kraj ni okrašen s papeževimi in cesarskimi zastavami, ampak s samoslovenskimi! Kadar bodo Čuki v svoji telovadbi izvajali tako točno razne točke, kakor so se izvajale v soboto v Kranju, pa lahko boga na kolenih zahvalijo zato. Do takrat se bo pa še veliko vode uteklo! Značilno je, da piše »Slovenec«, da so bili Sokoli pijani, ker so bili zjutraj pri prihodu dobre volje. Ali klerikalci ne znate biti nikdar drugače dobre volje, kakor kadar ste pijani?! Da bi »Slovenec« sokolski zlet predstavil kot nekaj malenkostnega in brezpomembnega, se mu ni posrečilo, ker je bil zlet gorenjskih sokolskih društev — le kot tak je bil prirejen! — **impozantna manifestacija sokolske misli na Gorenjskem** in ker na »Slovenceve« čencarije noben pameten človek prav nič ne da. Tisto čevkanje je samo tratenje časa in dokazuje onemoglost, ki jo čuti čukarji napram ponosni krepki sokolski organizaciji.

Škofova »velikodušnost«. Škof je zopet enkrat svoj fanatizem drago plačal. Gasilno društvo v Planini na Notranjskem je priredilo neko dobrodelno veselico ob priliki cerkvene slavnosti, pri kateri bi bili radi plesali. Župnik je posredoval pri škofu za dovoljenje, a škof se je odločno zoperstavil ter odpisal, da povrne iz »svojega« društva primanjkljaj, ki bi ga morda imelo vsled tega, ker ne bo plesa. Prireditelji veselice, ki kot Notranjci poznajo duhovsko častno besedo, so bili tako previdni, da so škofovo pismo lepo shranili. Veselica brez plesa ni imela dovolj privlačne sile in bilo je res okrog 900 K primanjkljaja. Možje so to s primerno vljudnostjo sporočili škofu, a ta je postal gluhi. Pisati je bilo treba drugo odločneje in tretje popolnoma resolutno pismo, da se je škofu »odprlo srce«. Z globokim vzdihom je segel v žep ter društvu poslal obljubljenih 900 K. Na tiloma pa je baje sklenil, da dovolj v bodoče rajše še župnikom s kuharicami na ples, kakor da bi se kdaj delal take drage obljube. Sicer pa se razna društva na deželi lahko kmalu prepričajo, ali je škof res storil tak sklep. Prirede naj ples, in ako se jim prepovedo, naj zahtevajo od škofa pokritje primanjkljaja. Ali se je čuditi, da je prišel škof Tone »na psa«, ako plačuje za svoj fanatizem tisočake in stotake, kakor za Cankarjevo knjigo, sedaj pa za Planince.

Duhovnik in učitelj. Rimskokatoliškega obreda kaplan v Šentrupertu nad Laškim Anton Penič je bil sodnijsko spoznan kot »potencirani lažnjivec«. Zgodilo se je to 14. t. m., ko je to dokazal nadučitelj v Šentrupertu nad Laškim g. Fr. Zupančič, pred c. kr. okrajno sodnijo v Laškem. Nadučitelj je bil tako nazval kaplana, ker je tajil svoje lastne, pred več nego 300 ljudmi na javnem shodu govornje besede. Petkrat se je ta zadeva sodnijsko obravnavala, kajti kaplan Penič se je krčevito branil »potenciranega lažnjivca«, a ostal je kot tak vkljub temu, da je ponudil baje 150 prič, ki naj bi izpričale, da on ni »potencirani lažnjivec«. Seveda se bi bil radoval nad sodnijsko obsodbo nadučitelja drugače, nego se raduje sedaj nad svojim »potenciranim lažnjivcem«. Toženi nadučitelj je bil namreč popolnoma opravečen, kaplan pa obsojen v visoko narastle stroške, ker so imeli

zadevo opraviti tudi 4 odvetniki in to po večkrat. — Ant. Mojzisek, župnik istotam, je imel tudi že dvakrat priliko nadučitelja g. Fr. Zupančiča tožiti radi prednasavanja lažnjivosti, a mu ni nobenkoli dišalo. Pаметem je bil v lastno korist. Tega moza stanejo dosti itak druge tožbe. Še ljubljanskim odvetnikom pošilja kar po 80 K naenkrat.

Odlikovanja povodom cesarjeve 60letnice. Povodom 18. avgusta je izšla posebna izdaja vojaškega naredbenega lista, ki prinaša imena 500 odlikovanih častnikov. Med železne krone je dobil med drugimi poveljnik 11. voja v Lvovu grof Karel Auersperg. Veliki križ Franc Jožefovega reda sta dobila med drugimi poveljnik 13. voja v Zagrebu Rajmund Gerba. Viteški križ Franc Jožefovega reda je dobil med drugimi vojaški superior v Gradcu Anton Jaklič. Vojaški zaslužni križee so dobili med drugimi: major J. Konšcheg in stotnik Alb. Selmeuweiss 17., stotnik Jos. Kleszkowski 27. in Anton Tišina 87. polka.

Pomanjkanje krme je splošno. Bolj kakor vlada, katera je za ohranitev naše živinoreje žrtvovala malenkostno miloščino po 200.000 K, spoznala je obseg pomanjkanja krme senskega spekularija, katera je brezobzirno skušala spraviti vse seno v svoje roke in je nastavila izvanredno visoke cene po 13 K in še višje. Ta itak že izvanredno visoka cena sena pa še zmerom raste, v čemer jo za trenotek zadržuje le obilni džb preteklih dni. Ako se pa pokaže, da vseeno ni pričakovati ravno vsled preobilnega dežja obilo otave, silila bo zopet cena sena skokoma višje, kar bodo najbolj občutili oni kmetovalci, ki si ne nabavijo pravočasno sena.

Olika Čukov v St. Vidu nad Ljubljano. Dne 8. t. m. ob 11. ponoči je nekoliko teh ponočnih »teitvadcev« hotelo pokazati, da ponoči dobro vidijo in plezajo. Stefan Erman, tajnik, je namreč splezal na smreko, na kateri je viselo vabilo za prvi sokolski zlet gorenjskih sokolskih društev v Kranju, drugi pristasi, med njimi tudi eden, ki se hoče šteti med olikance, so mu pa pomagali trgati vabilo. To telovajstvo je slišal bližnje posestnik ter šel gledat, kaj se zunaj godi. Prisedši ven, vidi razgrajče, ki pa od strahu zbeže, pozabivši zavoj obleke pod smreko. Posestnik pobere zavoj ter ga zopet k počitku. Čez nekaj časa pa pride lastnik zavoja v spremstvu tajnika Čukov, Ermana, mizarja v škofovih zavodih, po zavoj. Posestnik ja zavrne, naj prideta drugi dan opoldne. Nato začne prvi jokati, tajnik pa prositi: Oh oče, dajte no obležko nazaj, jaz sem Stefan iz zavodov, kako bo fant vesel, če mu jaz obleko izprosim, dajte no, saj sem Stefan iz zavodov, za liter vina vam dam, samo če jaz obleko izprosim. Šele ko sta rekla, da lastnik zavoja odpotuje tisto noč, sta dobila zaželjeno. Ko jih posestnik vpraša, kaj da delajo tako pozno v noč, mu odgovorita, da so vnujeni in ne vedo, kaj da delajo, dalje da hočejo vedeti, kaj da je pisano na vabilu, s čimur so res pokazali, da ponoči bolje vidijo ko pa podnevi, tretji, da hočejo vabilo zato strgati, češ, da so tudi Sokoli njim trgali vabila. Glede zadnjega jih pozivljemo na odgovor, kdaj in kako je trgali njih vabila.

Ustanovni občni zbor dolenskih podružnic »Prosvete« se je vršil v petek, dne 14. t. m. v Novem mestu, v gostilni pri »Tučku«, katerega se je udeležilo razven dijaštva tudi precejšnje število Novomeščanov. Po otvoritvi občnega zbora je pozdravil zastopnik osrednjega odbora cand. iur. Trampuz vse navzoče gospode goste, posebno g. dr. Schegula kot zastopnika »Sokolov«, g. ravnatelja Krajača kot zastopnika moške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda in g. profesorja Grma kot zastopnika novomeške Čitalnice; opravičila je svojo odsotnost gospa dr. Zitzkova, predsednica ženske podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. V svojem uvodnem govoru je nadalje poudarjal posebno dve nalogi bodoče podružnice: boj proti kulturnemu in narodnemu nasprotju in vlogo, ki jo ima dijaštvo v našem gospodarskem boju. Referent pripravljalnega odbora tov. cand. iur. Ernest Kobe je poročal najprej, da je oblast razpustila lansko leto ustanovljeno podružnico, češ, da mora vsaka podružnica vložiti posebna pravila pri deželni vladi v potrdilo, kar pa po od ministrstva potrjenih pravilih osrednjega društva ni potrebno. Da bi se pa izognili raznim neprilikam, smo zahtevi vlade ugodili in vložili posebna pravila za podružnico. Med tem se je skupina novomeških visokošolcev organizirala kot odtok »Prosvete« ter kot tak sodelovala pri ustanovitvi ljudske knjižnice v Dobilah. Nato se je volil odbor z načelnikom. Za načelnika je bil izvoljen

tov. cand. iur. Kober, v odbor tov. cand. med. Schober, cand. med. Murgelj in stud. iur. Skale, za namestnika pa tov. tech. Horvat in tech. Miklič. Pri slavnostih je v imenu novomeških abiturientov pozdravil tov. vab. Zavrtnik ustanovljeno podružnico in izrek upanje, da bo podružnica davevno središče novomeškega dijaštva. Tov. tech. Horvat je govoril o stališču »Prosvetiniha« podružnice do podružnic družbe sv. Cirila in Metoda in o potrebi priprave statistike v narodno mešanih krajih. Tov. cand. iur. Trampuz je opozoril novoustanovljeno podružnico na predavanja, ki so se začela sedaj premalo gojila, to pa vsekakor pomanjkanja dobrih predavateljev. Omenil je tudi, da se misli pri osrednjem odboru ustanoviti posebno organizacijo za predavateljstvo. Gospod podzastosta dr. Schegula je rekla, da je glavni cilj našega dela, ohraniti Slovencev našo lepoto domovino. Gospod profesor Grm je zatrjeval navzočim, da uživa dijaštvo med občinstvom popolno zaupanje, kar se vidi že iz tega, da so se udeležila tega zborovanja skoro vsa narodna društva. Kot predsednik Čitalnice »Prosvete« pozdravi novo podružnico in se zahvaljuje dijakom za sodelovanje pri upravi javne čitalnične knjižnice. Priporoča nadalje slovenskim dijakom študiranje v Pragi. Načelnik se zahvali gg. govornikom za lepe besede in apelira na Novomeščane, da podpirajo moralno in gnotno novo podružnico in nadalje v njenih strmišnjih ter zaključil zborovanje. Sledila je animirana in neprilije na zabava, pri kateri so zapeli zbrani pevci par pesmic.

Izlet »Prosvete« v Prago 24. junija do 5. avgusta 1908. Ko je slovensko narodno-radikalno dijaštvo priredilo leta 1905. svoj prvi shod v Trstu, je s namj prihitelo v prav odličnem številu tudi napredno češko dijaštvo. Naša častno dolžnost je bila, da v rmanu češkim tovarišem njih bratski obisk. Prišla je to se je nudila letos, ko je otvorjena v Pragi jubilejna razstava. In tako je »Prosveta« priredila v Prago izlet, katerega se je udeležilo 30 tovarišev in tovaršice, večinoma srednješolcev iz Ljubljane, Novega mesta, Kopra, Gorice, Celovca in Maribora. 25. junija smo dospeli v Prago, kjer so nas na kolodvoru pozdravili zastopniki »Sv. za českoslov. študentstva«. V naših ednjih dneh se je vršilo ogledovanje jubilejne razstave, praških znamenitosti in čeških narodnih in kulturnih zavodov. Težko je na kratko popisati vse one pestre dojme, ki smo jih dobili v Pragi, le eno naj k onstatiram: da smo bili povsod sprejeti s pravo bratsko ljubeznijo in z resničnim navdušenjem. Razstava je seve v veliki meri zavzemala našo pozornost. Je sicer officialno utrakvistična, faktično pa skoro izključno češka: razstavljaajoče firme so v veliki večini češke, paviljoni so večinoma delo čeških arhitektov in inženirjev; in govori se na razstavi skoro izključno češki, vsaj mi nismo čuli ne ene nemške besedice. Tu smo šele prav spoznali veliko moč in silo češkega naroda; prav nič se več ne čudimo, da Čehi na vsej črti napredujejo... Praške historične znamenitosti in muzeji so nam pokazali historično Prago, njeno slavo in njeno trpljenje. Čitali smo iz kamnov slavno husitsko dobo, gledali smo ponižanje naroda v pobelgarski dobi in v protireformaciji in videli smo, kako se je zopet vzdignil tlačeni in svobodni oropani narod in kako se vrača k svojim idealom: k Husu in Žižki. V narodno-obrambni in kulturnih zavodih smo dobili vpogled v sedanje kulturno in narodno delovanje češkega naroda. V »Pošumavski« in »Severočeški« jednotki, v »Solski Matieci«, v »Narodnem svetu« in v »Sokolu« smo dobili prav dragoceni informaciji o češkem narodnem delu, v »Svobodni Misli«, ki smo jo obiskali kot svobodnomislenci Slovence pa smo spoznali ono kulturno gibanje, ki hoče osvoboditi češki narod od suženjskih verig rimskega klerikalizma; zapisile smo si tam, da bomo v tem smislu delovali tudi na Slovenskem. Umetniško višino češkega naroda smo občudovali na raznih slikarskih razstavah, predvsem na ekspoziciji M. Aleša, tega »najbolj češkega slikarja« na Bilkovi razstavi, na jubilejni restrospektivni razstavi in v »Moderni galeriji« — dalje na koncertih »Česke filharmonije« in moravskih učiteljev ter seveda v Narodnem in Vinogradskem gledališču. Čut pietete in hvalečnosti nas je peljal na pokopališče, kjer smo položili šopke s trobojnico na grob nepozabnemu Janu Legi in očetu praškega sloven. dijaštva Francu Tomšiču; mučeniku za narodno in svobodni selno idejo, pesniku »Krsta« sv. Vladimira, Karlu Havličku Borovskemu pa smo položili na grob palmo. Le težko smo se ločili od zlate slovanske metropole, koje slika ne bo pač nikdar izginila iz naših sro. Dne 3. avgusta smo se odpeljali v staro

slavo v Tabor poklonit se velikim domovinske reformacije. Tudi v Taboru smo bili kar nazprirneje sprejeti in na kolodvoru nas je pričakovala nepregledna množica občinstva in pozdravilo nas je zastopstvo tamkajšnjega dijaštva, v veliki dvorani me stnega rotovža pa nas je pozdravil mestni župan. Na Žižkov spomenik smo položili lippe in lovorov venec s slovensko trobojnico in napisom: 1. Zvečer je bil nam na čast v »M eščanski besede« prijateljski večer s koncertnim programom. Lepe hitro nas je odpeljal vlak iz Tabora na Dunaj, kjer smo imeli priliko pri me rjati češko prestolico, za glavnim mestom naše ljube širše domovine — da in o. Pravič nam torej ni bilo žal za Dunajem, ko smo sedli na vlak, ki nas je odpeljal na Bled, kjer smo si segli še enkrat v slovo v roke in se zazkropili zopet na vse strani, pa č ne za vedno: upam, da nas prihodnje leto zopet polnoštevilno zdrži izlet »Prosvete« na slovanski jug.

Iz Trebnjega. Za veselico v Trebnjem se opaža precej zanimanja ne samo v Trebnjem, ampak tudi v bližnji in daljni okolici. Drage volje se je odzvalo našemu povabilu novomeško društvo »Sokol«. Z veseljem pozdravljamo že naprej vrlé novomeške »Sokole«, ker vemo, da bo njih nastop vzdrnal in povzdignil narodni ponos in zanimanje naših ljudi za Sokole. Poleg »Sokola« sodeluje pri veselici novomeški salonski orkester. Mislimo, da bosta že te dve korporaciji privabili v obilnem številu Novomeščane in druge okoličane. Za povzdigu zabave bo skrbelo tudi tamburaško društvo iz Velike Loke. Kdor se hoče izbornu zabaviti, piti pristni dolenski cviček, kapljico iz naših domačih gor, iz vzorne kleti g. Vrbančiča iz Čateza, naj pride 23. avgusta popoldne v Trebnje. Veselica se vrši ob vsakem vremenu na travniku g. Ali Pavlina. Za slučaj slabege vremena se lahko razvije v polnem obsegu, ker je pripravljen prostor pod streho in kolodvor čisto zraven. Ker so vsi dobodki namenjeni naši solski družbi, se nadejamo polnoštevilne udeležbe.

Regnikoli v Trstu. V nedeljo, ob 11. uri predpoldne je s posebnim vlakom prišlo v Trst kakih 560 »bratcev« iz Milana. Vsa tržaška italijanska društva so uporabila to priliko, da bi zopet popravila italijanstvo Trstac, ki so je baje v nedeljo, 9. t. m. tako grozno pokvarili tržaški Slovenci. Malone vsa tržaška italijanska društva so prišla na kolodvor južne železnice sprejemati svoje »mlece« goste. Italijansko »Delavsko podporno društvo« (Società operaia) je prišlo z godbo, dve kolebarski društvi vsako s svojimi fanfarami, a socialni demokrat je z godbo in rdečo zastavo. A še prej, nego vsi ti, so prišli na trg pred kolodvor v ogromnem številu tržaški Slovenci. Nihče jih ni organiziral, vendar so se slovenski delavci dogovorili med seboj, da pridejo tudi oni — sprejemati regnikole, da povrnejo tržaški irendenti milo za drago. Pršilo jih je gotovo najmanj 3000, in to v zlic slabemu vremenu. Sploh je škoda, da je vreme vse pokvarilo. — Za Slovenci so prvi prišli pred kolodvor socialni demokrati, Slovenci so jih sprejeli z groznim zvižganjem. Prišlo je tudi do spopada, med katerim so Slovenci razpudili godbo socialnih demokratov. Istotako je prišlo do spopada, ko spozneje prišla italijanska narodna društva. Te je pa policija vse drugače zavarovala, ker je vedela, da imajo Slovenci s temi še največ — obravnati: ob obeh straneh redarji in potem še na vsaki strani dolga vrsta javnih izvoščkov: to jim je bil znak, ki jih je branil pred Slovenci. Bil je skoro nemožno predrti ta zid. Pa ga tudi ni bilo treba predrati, kajti dočim so jim naši zvižgali, da se je čulo gori nad oblake, dočim so jih Slovenci psovali z ravno istim psokvam, kakor oni nas v nedeljo so oni naravno in pohlevno blihli, prpadenih obrazov korakali med redarji in med izvoščki. In koliko jih je bilo? Kvečjemu morda 500. To je bil resničen strah, ki so ga Slovenci očitali, ko so prejšnjo nedeljo mitral korakali po mestu v svesti si svoj premoči — premoči osmih tisoč nad par stotinami. Vendar so pa Slovenci prodrli ta dvojni zid in se vkadili v »fanfare« kolebarjev. Tam val je bil tako hud, da so nekateri Lahi izgubili trobente. — Policija — ki je bila vsa pri kolodvoru južne železnice — je prav po očetovsku skrbelo zanje, da jih je obvaroval pred Slovenci. Redarji so potiskali Slovence vedno dalje. Parkrat so poskusili zapleniti tri male trobojnike, ki so vihrale nad morjem slovenske glav, a se jim ni posrečilo. Med vsim časom je treskalo, bliskalo in gnelo, a dež je lil, kakor bi ga zlivs s škafom. — Ko so Slovenci uvideli da bi morali priti do spopada s policijo, če bi hoteli vsaj videti dole regnikole, so se zbrali v kolono in pevaje razne narodne pesmi odkorakali skupaj demonstrativno po me

najprej na Veliki trg, kjer so italijanska gospoda na vseh balkonih pričakovali »regnikole«. In ko so Slovenci prišli na trg, niso gospoda v prvi hip razumeli, kdo da so prišleci. Že so hoteli začeti ploskati in upiti »Evviva«, ko so Slovenci razvili tri male trobojnice in zapeli »Hej Slovani! Tableau! Poskrili so se z balkonov, a kavarnarji so začeli z groznim ropotom zapirati okna kavaren. Potem so šli Slovenci po Korzu in mimo cerkve Sv. Antona Novega pred »Narodni dom«, kjer so se slednji razšli. Policija je pa regnikolom dovolila na ulico šele, ko so bile vse ulice proste, ko so bili Slovenci že odstranjeni. — A zvečer so se Slovenci zopet zbrali pred »Narodnim domom«. Okolu 11. ure zvečer je prišlo kakih 2000 Italijanov od kavarne »Ai portici di Chiozza« po ulici Giuseppe Carducci proti »Narodnemu domu«. Tedaj se je pa spustilo proti njim kakih 200 Slovencev. In komaj so jih Italijani zagledali, jim je takoj pošla vsa »korajža«: obrnili so se in jo urnih nog pobegnili nazaj, odkoder so bili prišli. — V veliki vojašnici je bil pripravljen cel polk vojakov, če bi trebalo braniti regnikole. — Glede dejstva, da je vlada dovolila njim, kar je bila prepovedala Slovencev, namreč sviranje po mestu, glede tega pa spregovorimo drugič. Za danes konstatujemo le to, da dočim so hoteli Italijani popraviti italijanstvo Trsta, so jim je Slovenci s svojim nastopom pa le še bolj pokvarili! Konstatovati nam je pa še nekaj: »Il Piccolo« se je hvalisal, da je preskrbljeno za prenočišče za vseh »800« gostov iz Milana. No, mesto 800, jih je prišlo komaj kakih 560, a niti za te niso bili poskrbeli prenočišča. Spravili so jih bili namreč v — ljudsko prenočišče v ulici Gaspare Gozzi, kjer navadno prenočujejo sami ogljarji in kamor hodi policija vsako noč v obiske. Seveda niso bili vsi zadovoljni tega prenočišča: bile so med njimi tudi osebe iz boljših slojev, bile so tudi gospe. In kaj se je pripetilo. Zapustili so prenočišče, ki so jim je bili poskrbeli Italijani, in prišli so — k Slovencev, da, prišli so v »Narodni dom« in tam prosili za prenočišče. Seveda jim je hotelir g. Kögl rad postregel: sprejel jih je pod streho 5. a nekoliko jih je moral odpustiti, ker ni imel nobene sobe več na razpolago. — To jih bo peklo tržaške Lahe, ko bodo izvedeli, da so njih »mili« gostje spali pod njim »nemilo« slovensko streho!

Družbi sv. Cirila in Metoda je poslal gosp. Piero Jugviz v Stražišču pri Kranju 10 K mesto venca na krsto nečaka g. c. in kr. stotnika Pavla Wilfana. Hvala!

Iz zdravniških krogov. Po smrti okrožnega zdravnika v Loki dr. A. Arko se zahvaljuje sorodniki »prečastiti duhovščini«, da je spremlila rajnega k zadnjemu počitku — ne omenjajo zdravnika, med tema predsednika društva zdravnikov, ki sta pobitela v Loko, da izkažeta čast svojemu tovarišu. »Prečastita duhovščina« je plačana za spremstvo, torej je vsaka zahvala odveč. Ako bi sorodniki poprej naznanili po časnikih, da je dr. Arko umrl, bi bila udeležba pri pogrebu od strani zdravnikov gotovo mnogoštevilna. Dr. Arko je umrl ob 2. zjutraj v ponedeljek. Lahko bi bilo naznanilo smrti že ne že v »Laibacherici«, ki izhaja ob 11. dopoldan, pa v »Narodu« in »Slovenou«, ki izhajata zvečer. Tako je pa prišlo glavno naznanilo v slovenske dnevniške šele v terek, ko je bil dr. Arko že pokopan. V Ljubljani se je popoldan v terek izvedelo iz »Laibacherice«, da bo isti dan ob 5. pogreb v Škofji Loki. Toliko morebiti v pojasnilo, zakaj ni bila udeležba številnejša.

Cistila (krema) za čevlje in usnje, katero ima v zalogi g. I. Kerber, trgovec v Ljubljani, Stari trg 9, so si nabavile sledeče trgovine: I. Kerenčan, M. Spreitzer, F. Kregar, Hinko Richter, R. Stritar, F. Mally, Jos. Sekula, J. Pollack, F. M. Schmitt, Zibert Marija, Snaj Marija, Ivan Meroš tih, Meden & Leskovec, Ivan Jebračič, J. Podražaj, Emil Dobrič, Škof — Dunajska cesta, Avstro-amerikanska zaloga čevljev. Zeleti je, da kupujejo vsi Slovenci omenjeno čistilo naj ga torej ne manjka v nobeni slovenski trgovini, kajti s tem koristijo družbi sv. Cirila in Metoda. Udomači naj se čistilo tako kot družbene uživalce.

Umrila je Josipina Vrhovec rojena Klančnik, soproga hišnega posestnika in dimnikarskega mojstra v Rožni dolini.

Ljubljanka je vsled silnega deževja zadnjih dveh oziroma treh dni narasla za 2 metra 60 centimetrov nad normalom. Nižje ležeča mesta v predkrajih Hauptmanna, Illova, Karolinska zemlja in Črna vas so pod vodo, toda večjega poplavljenja se ni bati, ker je nehala deževati in je začela voda po malem upadati.

Slovenski javnosti naznanjamo, da minoli teden in v gostilni »Zur alten Post« v Rimskih toplicah dobilo šest gostov na trikratno slovensko zahtevanje okrepila. Šele v bla-

ženi nemščini so dobili, kar so želeli.

Neprevišen kolezar. Dne 14. t. m. je neki kolezar na Dunajski cesti zadel in na tla podrl g. Jožefo Šohönbacherjevo, katera se je pri padcu na levi roki lahko telesno poškodovala. Kolezar je snan.

V Goranjah pri Postojni je 16. t. m. ponoči ob 3. v jutro strela udarila v zvonik in ga na več krajih razrušila. Prišla je tudi v cerkev in na kor. Sreča je, da ni vžgala, ker bi bila vsa vas v nevarnosti.

Popolna razpredaja pletarskih izdelkov se je pričela 15. t. m. v jubilejni pletarski razstavi v Radovljici. Kdor si želi nabaviti lepih in sanitivnih reči, naj še vporabi to poslednjo priliko ter obišče razstavo, ki je priležati med najbolj zanimive v tej stroki domače umetniške obrti. Razpredaja traja le do 1. septembra, s katerim dnem prične novi tečaj na o. kr. pletarski šoli, v kateri je namena razstava. Cene znižane.

Za naprave brzojavne zveze s Cerkljami ni odnoda občina, kakor se nam je napačno poročalo prispela 10.000 K, temveč le 500 K.

Slovensko gledališče v Trstu. Gosp. intendant Knaflič je nastopil daljši dopust. V njegovi odsotnosti bo vodil intendantke posle odbornik g. Engelman. Redne gledališke vaje prične s 1. septembrom. Sezona se otvori 1. oktobra.

V vodo je skočila pri Slovenski vasi pri Kočevju 29letna Marija Perc in utonila. Zmešalo se ji je.

Pasji kontumace je razglašena nad občinami Lesce, Begunje, Predtrg, Radovljica in nad vsemi Brezje, Globoko, Gorica, Dobropolje, Dvorska vas, Mošnje, Naše, Zgornji in Spodnji otok, Posavec, Črničev in Vrbnje občine Mošnje ter Smokuč občine Breznice.

Ogenj. Danes teden je nastal ogenj v vasi Kalce-Naklo pri cerkljah in uničil 6 posestnikov 21 poslopj. Zgorelo je nad 1000 K denarja ter mnogo živin in sena ter gospodarskega orodja in pohištva. Škode je 33.000 K, zavarovalnina pa znaša 12.780 K.

Stretil se je v Trstu policijski agent Anton Praznik. Vzrok ni znan.

Silno se je opedel v državnih skladiščih v Trstu 25letni Anton Valentinčič.

Utopljeno dete so našli v Trstu v morju. Bilo je zavito v cunje in moškega spola.

Nemški „Schulverein“ je založil nove marke. Na teh se nahajajo slike krajev, ki so po nazoru Nemcev »bedroht«. Tako figurirajo med temi kraji tudi: Železna Kaplja in Borovlje na Koroskem, Gorica na Primorskem in — Slovenska Bistrica na Stajerskem. Et meminisse iuvat!

Razkaljena železnica. Z deželno železnico iz Slatine se je pejal nedavno na vojaški nabov v Celje mesarski pomočnik Ogrizek. Ker je brzina tega vlaka znana, se je mladenič ovidno dolgočasil, zato pa se je razveselil, ko je zagledal na oesti ob tiru neznan kmečko lepotic. Najbrže vina sit, a ljubezni žejen je soočil, pravzaprav stopil z vlaka, objel in poljubil deklico, potem pa se vrnil v »dirjaljoči« vlak. Uprava železnice se je čutila žaljena na svojem ugledu ter ovadila predzreža sodišču, ki ga je odsodilo z olajševalnimi okoliščinami, ker je bilo mladeniču med vožnjo dolg čas, samo na 4 K globe.

Žir ali bukvice je letos nenavadno obrodil. Na Gorjancih, v kočevskih hribih in ribniških gozdih, pa tudi v drugih bukovih gozdih se bukve kar šibe pod silno težo dobre letine. Žir je — kakor znano — poleg lešnikov, ki so tudi zelo polni, posebna slaščica za polhe, iz česar se sklepa, da bo tudi dobro poljsje leto. Polharji bodo torej morali počasi začet pripravljati zaprašene pasti za imenitno poljsjo lov, ki obeta mnogo prijetne zabave.

Cvetlični korzo na blejskem jezeru, ki je bil določen za nedeljo, 16. t. m. v bukvalnem pomenu besede »v vodo padel«, kajti deževalo je s tako silo neprenehoma cel dan, da so bili gostje primorani lepo doma — a ne za pečjo, kojih ni — ždeti in pa skosi okna gledati na razburkano jezero. Govorilo se je, da je letos manj letovnikov, kakor druga leta, a to le navidezno, ker je več novih domov in vill! Hotelirji in gostilničarji bodo menda zadovoljni?

Zgodnja jesen? Z Bleda se nam piše: Po petdnevem deževju je nastalo v nedeljo občutno mršlo. Vse polno drobnih lastavic je prihitelo na jezero iz severnih krajev, kjer je zadnje dni zapal sneg, da si poičedejo piše hrane. En del je že odšel v južne kraje in to sicer na Marijin praznik, a skoraj za cel mesec preje, kakor bi morale iti po narodnem pregovoru, namreč 8. kimavca. Ker je bila vsled suše zgodnja žetev, se je tudi ajda preje, nego

druga leta sejala, in sicer v veliki množini! In upati je, da ji jesenska slana ne bode škodovala! Veliko ajde, mnogo medu in pa dosti črnega kruha!!

Pomanjkanje krme na Kranjskem. Državne železnice so dovolile, da se s ozirom na pomanjkanje krme na Kranjskem sniža tovarnina za najvažnejše vrste krme na vseh njih progah ter na lokalnih progah, ki jih imajo one v oskrbi, od 1. avgusta 1908 do 30. junija 1909. Tudi v Južno železnico se vrše pogajanja v tem smislu.

Častno svetinje za 25letno zaslužno delovanje na polju ognještva je dobil Ivan Mese, član prostovoljnega gasilnega društva v Spodnjem Logatcu.

Iz Ljubnega. Tukaj je bilo v nedeljo 16. t. m. cerkveno žegnanje, ob katerem se rado veseli staro in mlado. Žalostna usoda pa je zadel mladeniča Pavla Ranta 16 do 18 let starega; hotel se je tudi nekoliko veseliti, a ga je dohitela smrt na plesišču. Zadel ga je kap. Okrog 10. ure zvečer je sedel čisto mirno na stolu, kar nenkrat pade in je bil mrtev. Lahko si je misliti žalosti matere, ko so ji prinesli sina, mrtvega domu in to še bolj, ker je bil fant priden in ubogljiv.

Friboljšek grofa Potockega za invalide. Lansko leto je umrl neki invalid, ki je užival mesečno podporo iz volila grofa Alfreda Potockega. Pristojne oblasti so razpisale ispraznjeno mesto, toda zglasil se ni nihče, ki bi v polnem obsegu odgovarjal zahtevam, ki jih je stavil plemeniti mož v svojem ustanovnem pismu. Mesečna podpora znaša 4 K, je dosmrtna; pravico do nje imajo invalidi, ki so bili rojeni na posestvu, ki je ali je bilo last grofa Potockega. Ker je mogoče, da se ta priboljšek proglasi ugaslim, če se nihče zanj ne oglasi, se s tem pozivljajo vsi oni invalidi, ki reflektujejo na ta prispevek in tudi sicer odgovarjajo gornji zahtevi o kraju rojstva, da se do konca tega meseca zglaste v vojaškem uradu v »Mestnem domu«, kjer se dobe tudi vsa potrebna pojasnila.

Davek na neumnost. Mala loterija je nesla državi 1905. l. samo 30 milijonov kron čistega dobička! V loterijo stavimo vsak dan 86.000 kron, dobimo pa samo 42.000 kron (48 33%). Ako stavimo 100 K, pograbi država čistega dobička 28 K — 100 K se razdeli tako-le: igralcem 50 K — za upravo loterije 22 K in državi 28 K — kar znaša 100 K. — Koliko je slovenskih revežev, ki nimajo ni griljeja poštene, redilne hrane, ne požirka zdrave pijače, ne obleke ne obnvala, ki pa vendar nosijo svoje groše v loterijo! Že trideset let se nekateri poslanci potegujejo za to, da naj se mala loterija odstrani, pa zastoj, borili se bodo morda še 30 in morda celo več let. Dokler se ljudstvo ne spametuje, ne bo konec te nemoralne igre.

Velik vseslovenski pevski koncert hrvaškega pevskega društva „Lover“ v Opatiji. V četrtek, dne 20. avgusta t. l. priredi to naše vzorno društvo, kakor naznanjajo lepiki, kateri so v vseh slovenskih jeziki, koncert pred kavarno »Quarner« v Opatiji. Začetek bo točno ob 8 uri zvečer, vstopnina 1 K za osebo. Zanimanje za ta koncert je tudi s strani opatijskih gostov veliko.

Obesil se je v zaporih celovške policije 40letni Primož Petrič. Zaprt je bil zaradi razgrajanja.

Zaprl se v Trstu 20letnega zobotehnik Filipa Ogriča iz Ljubljane, ker je nekemu natakarku vrgel vrček v glavo.

Kinematografske predstave v kinematografu »The Wonder Bio« v Lattermannovem drevedoru so izredno krasne in poučne ter zato priporočljive občinstvu. Danes zvečer je še sedanjí program, v katerem je najbolj zanimivo izdelovanje železniških tračnic, vozov in strojev. Slika »psi tihotapo« je kolorirana in izredno krasna, kakor tudi zadnja slika »Rat jina skrinjica za nakit«.

Zahljalo se je v mestni klavnici ljubljanski od 2. avgusta do 9. avgusta 89 volov, 7 krav, 3 biki, 128 prašičev, 259 telet, 56 kostrunov in koslov in 2 kozlička; zaklane živine se je vpeljalo 8 prašičev, 9 telet, 3 kostrune in 642 kg mesa.

Umril je včeraj v deželni bolnišnici posestnik Ivan Vajs iz Sapa pri Šmarju pod Ljubljano, o katerem smo poročali, da mu je, ko se je vračal z božje poti s Brijunov vlak zlomil obe nogi.

Kolo je bilo ukradeno danes dopoldne slugi v »Vzajemni zavarovalnici« Ivanu Jakopiču. Kolo je stalo v veži v Medjatovi hiši na Dunajski cesti. Kolo je še dobro ohranjeno, tvrdke »Britania«, imelo je belo obrobljena držaja, sadnji kavčuk je bil podkran, koleci sta črni ter imata dve zeleni črti. Vredno je 160 K. Ker je tat še neznan, se občinstvo opozarja pred nakupom.

Tragičen samomer. Sinoči se je na pokopališču pri Sv. Križu ustrelil zasebni uradnik gosp. Jožef Švrič, rojen 8. januarja 1881 v Sv. Martinu v Rožni dolini pri Celju, pristojen v Ljubnici, sadnji čas v službi pri tvrdki Majdič v Spodnji Hudinji pri Celju. Nesrečnež je poslal svoji ženi pismo, katerega vsebina mora ganiti tudi najkamenitejše sroe. Ljubil jo je, ljubil je svojega sinčka, mladega angelčka, do dna svoje duše. Ženska slabost, ljubosumne solze njegove ljubljene žene, so tirale mladega moža v smrt. Še v sadnjem pismu ji pove, da je bil zvest mož, a menda nekoliko prerahločen. Obrazložil ji do vinarja svoje ugodne finance in potem še minuto zabeležujoč in priporočujoč se edino ženi in sinčkovi molitvi — seloči s sveta.

Lepo vreme. K tozadevni večerajšnji notici se je nam vrnila ne-ljuba pomota, češ, da na Barju ni povodnji. Zabeleži smo hoteli, da je Barje že preplavljeno, kar so bralci menda že itak sami sklepali iz splošne vsebine.

Aretovan je bil včeraj delavec Jakob Juvan rodom iz Hriba v Kamniškem okraju, za katerega se ljubljansko okrajno sodišče zanima v policijski tiralnici zaradi vroče njegove krvi.

Izgubljeno in najdeno. Hlapec Anton Kovčec je izgubil v žepnem robcu zavit bankovec za 20 K. — Delavka v tobačni tovarni Terezija Kuolerjeva je izgubila srebrno uro z dolgo verižico, vredno 40 K. — Zasebni uradnik g. Rudolf Badiura je našel zlat prstan. — Gospod Jean Prunssreis je našel hranilnično knjižico »Kranjske hranilnice«. — Mesarski vajenec Alojzij Hanžič je našel v nogavici zavito srednjo vsoto denarja. — Potnik g. Fran Rojnik je našel denarnico z manjšo vsoto denarja.

„Društvena godba ljubljanska“ koncertuje danes pri večerni predstavi »The Elite Biograf« na vrtu hotela pri »Maliču«. Začetek ob 8. zvečer.

Društvena godba ljubljanska koncertuje jutri, v sredo zvečer pod osebnim vodstvom gosp. kapelnika Valca Talicha ob vsakem vremenu v hotelu »Ilirija« (Kolodvorske ulice). Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina prosta.

Drobne novice.

— Baronstvo je dobil vojni minister Schönaiach.

— Grof Vetter — štabni zdravnik. Bivši predsednik državnega zbora dr. grof Vetter von der Lilie, ki je bil dosedaj ritmister v rezervi, je imenovan po cesarjevi milosti za štabnega zdravnika pri deželni brambi, dasi je šele lani napravil doktorat.

— Jubilejni cekini po 100 K pridejo te dni v promet.

— Stotnik köpeniški pomiloščen. Čevljar Voigt, ki je igral znano vlogo stotnika, je bil te dni nepričakovano pomiloščen in takoj izpuščen. Voigt se misli naseliti v berolinskem predmestju, da ga ne bodo mogli več izganjati. Živel bo od svoje rente, ki že znaša na 100 mark na mesec.

— Nesreča v gorah. V Tatrah se je ubila znana gledališčna igralka v Lvovu Leontina Roman.

— Zastrupljenje s švicarskim sirom. V Lamdorfu pri Frankfurtu je zbolelo 150 oseb, ki so jedle švicarski sir. Izmed teh je sedem oseb že umrlo.

— Zrakoplov na krmilo imajo sedaj tudi Španci. Iznašel ga je zrakoplovec Quevedo. Prvi vožnji bo prisostvoval tudi kralj.

— Kdo dobi jubilejni križec? Jubilejni križec dobe: 1. vsi aktivni častniki, vojaški uradniki, duhovniki, sploh gažisti. 2. Tisti neaktivni častniki in gažisti sploh, ki so bili aktivni od 2. decembra 1848. do 2. decembra 1908. 3. Izmed aktivnega moštva tisti, ki 2. decembra 1908 služijo vsaj drugo leto. 4. Vsi civilni državni uslužbeni.

— Avstrijski parnik se je potopil. Blizu otoka Quessanta se je potopil avstrijski parnik »Nero«. Moštvo se je rešilo.

— Zrakoplov se je razletel na francosko - angleški razstavi v Londonu. Pri tem sta bili dve osebi ubiti.

Razne stvari.

* Prospevanje nežne človeške rastline. Malo dete so premnogokrat prisposodili mladi nežni rastlini, katero mora vrtnar pričetkoma varovati pred vročino in mrazom, pred burjo in vremenom, skrbno vsaki dan negovati, zalivati in čistiti, oskrbeti z hranljivo zemljo, ako hoče, da mu uspeva. Ta primera je v istini jako na mestu. Nežno človeško rastlino, malega deteta, res ne goji vrtnar pač pa vrtnarica, katera dan za dnevom ne misli na drugo, nego na prospel

ljubega bitja. Za nežno človeško rastlino je stara, skromna, neumetniška Nestléjeva otroška moka poplemenitena oblika ljudskega močnika iz mleka in dvopeciva, gotovo najboljša hrana, ki zajamči nje uspevanje najsigurnejše. 2297

* Inserati za časopisne mape. G. Žiga Végh, predstojnik deželnega anononnega blokovega podjetja, bo v teku teh dni obiskal vse priporočilne vredne firme ljubljanskega mesta zaradi inseratov za svoje zakonito varovane časopisne mape. Mape se porazdele po vsem Kranjskem po vseh kavarnah, restavracijah, brivnicah, izkratka po vseh prostorih, kjer so razpoloženi časopisi. Podjetnik zatrjuje, da je inseriranje po teh časopisnih mapah zelo priporočljivo. 2874

Telefonska in brzojavna poročila.

Slovenski pevci na Češkem.

Tabur, 17. avgusta. Na povratku iz zlate Prage se je »Slavec« včeraj ustavlil v starodavnem Taburu, kjer je bil navdušen sprejet. Na kolodvoru so »Slavca« pozdravili predsednik »Hialola« Futter, razna društva ter mnogobrojno občinstvo, v mestni hiši pa podžupan Fiebel z občinskim svetom. Gostoljubnost je naravnost ganljiva. Dame so Slovence obsipale s ovetlicami.

Sankcionirani zakoni.

Dunaj 18. avgusta. Državni zakonik priobčuje zakon o oproščenju kolkovne pristojbine za ustanove povodom cesarskega jubileja in o davčni prostosti raznih investicij.

Ministrski svet.

Budimpešta 18. avgusta. Ministrski predsednik dr. Wekerle odputuje danes na Dunaj, da se udeleži jutri skupnega sveta. Na seji ministrskega sveta se bo razpravljalo o zakonskih načrtih, ki se predložijo delegacijam.

Češki »Narodni klub«.

Praga, 18. avgusta. V včerajšnji seji parlamentarne komisije »Narodnega kluba« se je razpravljalo o raznih političnih, kulturnih in gospodarskih vprašanjih. Minister Prašek je bil pri seji navzoč in je dajal vsa potrebna pojasnila. Naglašal je, da ni izključeno, da se ministrstvo v jeseni rekonstruira. Parlamentarna komisija je sklenila, da bodo Čehi v tem slučaju zahtevali še 3 ministrski portfelji. Nadalje je minister naznanil, da bo vlada 1. septembra uveljavila trgovinsko pogodbo s Srbijo. Danes sprejme parlamentarna komisija češkega »Narodnega kluba« ministrski predsednik baron Beck.

»Veleizdajska« afera na Hrvaškem.

Ukraden dinamit.

Zagreb, 18. avgusta. V noči od nedelje na ponedeljek je bilo v kamnolomu v Podsedu ukradenih 18 kilogramov dinamita. Govori se, da je bil dinamit ukraden v svrhu, da bi se okreplil sum, da obstoji na Hrvaškem res revolucionarna propaganda, ki potrebuje v svoje namene razstreliva.

Državni pravdnik naroča bombe?

Zagreb, 18. avgusta. Iz Križevca brzojavljajo, da je tjakaj dospel državni pravdnik zagrebski Akurti, ter se takoj odpeljal v kemični laboratorij gospodarskega vseučilišča, kjer je ukazal, naj se takoj zvari več bomb. V pošteni hrvaški in srbski javnosti se splošno sodi, da se z gotove strani nameravajo bombe podtakniti v zaporu se nahajajočim srbskim »veleizdajalcem«. Ni torej izključeno, da pride v kratkem med svet vest, da so bile tam in tam najdene bombe, ki so jih srbski »zarotniki« fabricirali v svrhu, da z njih pomočjo odcepijo jugoslovanske dežele od Avstrije.

Frankovci na delu.

Zagreb 18. avgusta. Pristaši dr. Franka se trudijo na vse načine, da bi izzvali v Zagrebu sluh protisrbski program, kakor l. 1903. Njihovi agenti se plazijo od hiše do hiše in nagovarjajo ljudi, da bi demonstrirali proti Srbom. »Hrvatsko Pravo« hujška na najpodlejši način proti Srbom, pozivlja na poboj, a vkljub temu ni zaplenjen. Dr. Frank se hoče v divjo protisrbsko gonjo rehabilitirati, pri tem poslu pa ga podpira ban baron Rauch.

Predstoječe nove aretacije.

Zagreb 18. avgusta. Dosedanja preiskava proti srbskim »zarotnikom« ni spravila na dan pravzaprav nobenega obtežilnega materiala. Včeraj si je dal baron Rauch predložiti vse tozadevne akte. Ko se je prepričal, da ni nobenega pozitivnega dokaza za obdolžitve proti »zarotnikom« Pribičević & drug., je kar besnel. Ker hoče na vsak način imeti dokazov za »srbsko zaroto«, je odredil, da je treba aretovati več uglednih srbskih politikov v nadi, da se pri teh najde kako kompromitujoče pismo.

Poslano.

Spodaj imenovani opozarjamo
nastopnika postajnačelstva c. kr.
drž. železnice v Spodnji Šiški pri
Ljubljani, da si naj prihrani take
neolikane izraze, kakor jih je rabil
dne 13. avgusta t. l., sicer bomo
prihodnjé v takem slučaju primorani
postopati drugače ter od ravnateljstva
sahtevati, da tudi v slučaju, ako ima
ta gospod poveljstvo čez kolodvor,
svo mi vendar vsikdar uslužbenec
c. kr. državne železnice, ne pa
„Schweine“ und „Eseln“.

2866 **Prizadeti.**

* Za vsebino tega spisa je uredništvo
odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Zahvala.

Prijetna dolžnost nas veže, da se najvljud-
neje zahvalimo onim p. n. damam in gospo-
dom, kateri so pripomogli, da se je pro-
slava 60letnega vladanja presvetle-
ga cesarja Franca Josipa I. prirejena
od notranjskih gasilcev v Postojni
dostojno izvršila. V prvi vrsti se zahvaljuje
podpisani odbor prečastitemu gosp. drju.
Ignaciju Žitniku, državnemu poslanca iz
Ljubljane, ki je daroval sv. mašo pod milim
nebov ter v izbranih besedah očrtal dan
slave, torej pripomogel, da je bil pričetek
proslavi lep. Potem pa se zahvaljujemo vsem
damam, ki so se udeležile pri okrasbah, oso-
bito pa gđ. Minici Misljevi za krasni
proslavni govor; nadalje zastopniku c. kr.
okraj. glavarstva preblagorodnemu gospodu
Rudolfu Andrejku plem. Livnograd-
skemu, c. kr. okraj. komisarju, verlerodnemu
gospodu c. in kr. majorju in dvornemu gar-
distu Jerneju Andrejku plem. Livno-
gradskemu, ki je počastil slavo s svojo
navzočnostjo; blagorodnemu gospodu c. in
kr. topničarskemu stotniku Ant. Hammlu,
ki je k sijaju blagohotno pripomogel, da so
mogočno zagneli topovi ob napitnici na
slavo presvetlega cesarja pri dineju, prebla-
gorodnemu gosp. županu P. Piklu, vsem c.
kr. uradnikom in vsem svojim bratom gas-
ilcem od blizu in daleč. Hvala in pri-
znanje vam, ki ste izkazali ljubezen pre-
svetemu vladarju!

V Postojni, dne 13. avgusta 1908.

Slavnostni gasilski odbor.

Borzna poročila.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 18. avgusta 1908.

Termin

Pšenica za oktober	za 50 kg	K 11.20
Ež za oktober	za 50 kg	K 9.26
Koruzna za avgust	za 50 kg	K 7.67
za maj 1909	za 50 kg	K 7.11
Oves za oktober	za 50 kg	K 8.17

Efektiv.

5—10 vin. ceneje

Meteorološko poročilo,

Višina nad morjem 306. Srednji tlačni tlak 756.9 mm

avgust	Cas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm	Tempera- tura v C°	Vetrovi	Nebe
16.	9. zv.	734.2	11.5	slab jug	dež
17.	7. zj.	735.2	10.4	sl. vzh.	oblačno
	2. pop.	734.7	18.9	slab jug	del. obl.
18.	9. zv.	736.2	14.1	sl. zahod	jasno
19.	7. zj.	738.0	10.1	sl. vzjvzh.	megla
	2. pop.	737.3	23.1	sr. jvzh.	pol obl.

Srednja večerajšnja in predvečerajšnja
temperatura 12.2° in 14.5°; norm. 17.8°; in
18.7°. Padavina v 24 urah 50.2 mm in 0.0 mm.

Trgovina

z vso opravo, tik tovar-
niškega podjetja se poceni
odda v najem. 2844-2

Več se poizve pri lastniku **Iv. Men-
cinger** na Javorniku št. 93, Gorenjsko.

Pozor!

V podnajem iščem za stanovanje

**dve čedno
meblirani sobi**

even. s predsobo s prostim vho-
dom. Po dogovoru jemljem tudi
hrano zvečer od najemodajalec;
postrežnica mora biti v stanovanju.
Vse natančneje ustmeno. Termin **1.
oktober 1908** ali preje, a ne pred
15. septembrom.

Stanovanje naj bo v bližini ju-
stične palače, k večjemu na Marije
Terezije cesti, Dunajski cesti, pa tudi
na Franc Jožefovi cesti ali sicer v
bližini teh cest. 2875 1

Plačam dobro za zadovoljivo
stanovanje in hrano zvečer.
Ponudbe pod **„Samski doktor“**
na upravništvo „Slov. Naroda“.

Doktor
Julij Schuster
se je povrnil in zopet
ordinuje. 2871

**Jeune homme (étudiant en mé-
decine) cherche la conversa-
tion française avec une dame
ou monsieur qui parle bien
français. — Profit — mutuel.**

Laisser son adresse à la ré-
daction. 2865 1

Orjaski cirkus Bratje Villand

Miklošičeva cesta, nasproti Justično palačo
Najodličnejše podjetje te vrste.

Zorek, 18. avgusta ob 8. zvečer
povodom rojstnega dne Njega Ve-
ličanstva cesarja 2872

**velika izredna slavnostna
predstava.**

Bajna razsvetljava. — Slav. gala-sporod.

Ob vsakem vremenu!

HOTEL „ILIRIJA“
v Ljubljani.

Jutri, v sredo, 19. avgusta

velik

KONCERT

popolne

Ljubljanske društvene godbe

pod osebnim vodstvom gospoda kapelnika
Vaclava Talicha.

Začetek ob 8. Vstop prost.

Na obilen obisk vljudno vabi

Marija Kovak

hotelirka.

Ob vsakem vremenu!

Klobuki se sprejemajo v popravilo.

Zadnji teden.

Začetek točno ob polu 9. zvečer.

The Royal Wonder Bio

The greatest Bio-Theater of the
world. 2867

Danes, 18. avgusta t. l.

velika

predstava

v Lattermannovem drevoredu

Vsake tri dni nov sporod.

Izveleček iz sporoda:

Gradnja železnice. Od železne rude pa do
1:0 km hitrosti. Dolgost 1000 m. Največja
pr. vlažnost sezije. — **Umetniške točke iz**
Bio-Varieté: 1. Boksarja Inles in Antonio.
2. Imitator. (V barvah.) 3. Čarovni salon. —
Brvar in izloženo dete. — **Pač tihotapl.**
Prizor iz francosko-španske meje. Izborna
kolorirano. — **Veselo vsakovratnost.** —
Ratljiva skrinjica za nakit. (V barvah).
Velika opremljena igra po Pariških operi v 30
prekrasno koloriranih prizorih.

Vsak dan predstava.
Začetek ob polu 9. zvečer. — Ob
nedeljah in praznikih tudi popo-
dne ob 4. uri.

Cene: Loža za 4 osebe 6 K; fotej 1:60 K;
I. prostor 1:20 K; II. prostor 80 vin.;
III. prostor 60 v.; IV. prostor 40 v.

L. Genl

ravnatelj.

M. Gavrič

poslovodja.

Generalno agenturo

za **Koroško** in ev. del **Štajerske** odda večja zavarovalnica za
življenje, rente in otroško zavarovanje energičnemu in za ta posel pripravnemu
gospodu. Ugodna uredba in nizke premije ter podpora ravnateljstva v vsakem oziru
zagotavljajo pride emu ponudniku sijajne uspehe, zlasti, ker je družba že več let vrlo
dobro uvedena in ima velik inkaso. Kavcije 10.000 K. Nastop **1. oktobra 1908.** —
Samo natančne ponudbe s popisom življenja in v številkah navedenem uspe-
hom, o čemer se zagotavlja vsestranska molčečnost, pod šifro „W. T. 814“ na
naslov **Rudolf Mosse na Dunaju, I, Sellenstättle 2.** 2847-2

Hotel Vega v Spodnji Šiški.

Najvljudneje naznanjam, da
sem prevzela

hotel Vega

ter bodem skrbela za naj-
boljša jedila in piščo, ter
vsako nedeljo in praznik za

plesno zabavo.

Z veličastovanjem

Alojzija Zupančič.

Odda se tudi

lepo stanovanje

z dvema ali tremi sobami,
kuhinja, shrambo za jedila
in nekaj vrta za november
termin. 2837-2

Lična hiša

se proda iz proste roke za zelo
nisko ceno. 2718-5

Pojasnila daje **A. Mehle, Rožna
dolina št. 202 pri Ljubljani.**

Gozdnega

manipulanta in delovedjo

aprosobnega, vestnega in treznega
iščem za novo parno žago v **Krupi
pri Bunjaluki v Besni.** Plača po
dogovora, nastop službe takoj ali v
14 dneh. 2818-2

Ponudbe na naslov: **Ivan Božič,
Geravo preko Rakoka.**

V nedeljo 23. avgusta t. l.
ob 11. dopoldne

se bodo prodala na prestovoljni
javni dražbi

velika nova vila
v **Rudolfovem**

ležeča ob ljubljanski cesti, oddaljena
pet minut od novomeškega ko-
lodvora. Vila je pripravna tudi za
gostilno, ima štiri separirana stano-
vanja, katerih vsako obsega štiri lepe
sebe, veliko kuhinjo s shrambo, dve
kleti in v vsakem delu vile ena ko-
pališčna soba. Prodala se bo skupno
ali pa tudi na dva dela, ker je tako
zidana. Kupci si lahko ogledajo vilo
sami in dobe natančneje pojasnila
pri posestniku **g. Alfonzu Minissi-
nju,** stavbnemu podjetniku v **Ru-
dolfovem.** Izključna cena cele vile je
70.000 kron. Dražba se vrši na liču
mesta. 2792-5

2716 **Glavna zaloga v lekarni** 10

Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Specialiteta za kadilce.

Primarius

dr. V. Gregorič

Ljubljana

kronska ustna

voda

EUODIN

Zakonito varovano.

Specialiteta za kadilce.

10 do 15 kapljic v kozarec vode.

Cena 2 kronl.

Glavna zaloga v lekarni

Ub. pl. Trnkóczyja v Ljubljani.

Specialiteta za kadilce.

Št. 242 „na Loki“ v Novem mestu

je naprodaj.

Stoji pod novo žensko bolnico,
tik bodoče Belokranjske železnice.

Ugodna prilika za **gostilno ali vino-
tržce.** 2839-3

Natančneje se izve pri lastnici

Alojziji Schmuck, preje vdov. **Pin-
tar v Sodražici pri Ribnici.**

Kočevska posojilnica v Kočevju

daje v najem

lepe prostore

za trgovino

v posojilnični hiši na glavnem
trgu. — Pogoji zelo ugodni. Prostori
bodo oddani le **narodno zavednemu
trgovcu,** in sicer s **1. novembrom.**

Ponudbe naj se pošiljajo **Kočev-
ski posojilnici v Kočevju.** 2861

Hiša

Št. 242 „na Loki“ v Novem mestu

je naprodaj.

Stoji pod novo žensko bolnico,
tik bodoče Belokranjske železnice.

Ugodna prilika za **gostilno ali vino-
tržce.** 2839-3

Natančneje se izve pri lastnici

Alojziji Schmuck, preje vdov. **Pin-
tar v Sodražici pri Ribnici.**

Kočevska posojilnica v Kočevju

daje v najem

lepe prostore

za trgovino

v posojilnični hiši na glavnem
trgu. — Pogoji zelo ugodni. Prostori
bodo oddani le **narodno zavednemu
trgovcu,** in sicer s **1. novembrom.**

Ponudbe naj se pošiljajo **Kočev-
ski posojilnici v Kočevju.** 2861

Hiša

Št. 242 „na Loki“ v Novem mestu

je naprodaj.

Stoji pod novo žensko bolnico,
tik bodoče Belokranjske železnice.

Ugodna prilika za **gostilno ali vino-
tržce.** 2839-3

Natančneje se izve pri lastnici

Alojziji Schmuck, preje vdov. **Pin-
tar v Sodražici pri Ribnici.**

Kočevska posojilnica v Kočevju

daje v najem

lepe prostore

za trgovino

v posojilnični hiši na glavnem
trgu. — Pogoji zelo ugodni. Prostori
bodo oddani le **narodno zavednemu
trgovcu,** in sicer s **1. novembrom.**

Ponudbe naj se pošiljajo **Kočev-
ski posojilnici v Kočevju.** 2861

Hiša

Št. 242 „na Loki“ v Novem mestu

je naprodaj.

Stoji pod novo žensko bolnico,
tik bodoče Belokranjske železnice.

Ugodna prilika za **gostilno ali vino-
tržce.** 2839-3

Natančneje se izve pri lastnici

Alojziji Schmuck, preje vdov. **Pin-
tar v Sodražici pri Ribnici.**